

11. međunarodna konferencija *Informacijska tehnologija i novinarstvo: komunikacija znanja* Dubrovnik, 22.–26. svibnja 2006.

Organizatori i voditelji međunarodne konferencije *Information Technology and Journalism: Communication of Knowledge*, posvećene informacijskim tehnologijama i novinarstvu, jesu Nenad Prelog (Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu) i Damir Boras (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu). Na njihov se poziv svake godine u svibnju u Dubrovniku okuplja tridesetak stručnjaka koji se bave upravljanjem, sadržajem i dokumentiranjem digitalnih zapisa, problemima prelaska s tradicionalnih na nove medije, kriterijima digitalizacije te najboljim rješenjima online dostupnosti zapisa.

U okviru glavne teme ovogodišnje konferencije – komunikacije znanja, razgovaralo se o sljedećim pitanjima vezanima uz razvoj društva znanja:

- mogućnostima usklađivanja kontradiktornih poimanja informacije kao robe koja se može kupovati ili prodavati, s jedne strane, i informacije kao dobra koje, unatoč određenim restrikcijama, pripada čitavom čovječanstvu, s druge strane;
- temeljenju društva znanja na dostupnosti znanja svima ili na njegovom raščlanjivanju;
- promišljanju o budućnosti jezične raznolikosti i načina njezina očuvanja u svijetu u kojem informacijska revolucija može uroditi standardizacijom i uopćavanjem jezika.

Otvaranje konferencije bilo je posvećeno povijesti i razvoju informacijskih znanosti. O tome je, u izlaganju *History and Foundations of Information Science in the United States and the World* govorio Robert M. Hayes (Graduate School of Education and Information Studies, UCLA), međunarodno poznat kao jedan od začetnika informacijskih znanosti. Nakon njegova izlaganje i diskusije, Đurđica Težak predstavila je rad i djelo Bože Težaka, utemeljitelja informacijskih znanosti u Hrvatskoj, ujedno predstavivši i knjigu izdanu povodom stote godišnjice njegova rođenja.

Najveći broj izlaganja bavio se razvojem novih medija i njihovom ulogom u stvaranju društva znanja. Pero Maldini govorio je o političkoj kulturi i novom modelu dijeljenja znanja, Đorđe Obradović o online komunikaciji i etici medija, a Inoslav Bešker i Nenad Prelog o školovanju stručnjaka specijaliziranih za nove medije. Izlaganje Nikše Sviličića bilo je posvećeno predstavljanju sadržaja multimedijjskih projekata, a ono Marije Putice pisanju interaktivnih knjiga. Mato Brautović govorio je o etičkim aspektima online novinarstva u Hrvatskoj kroz prizmu urednika, a Michael Foley i Brian O'Neill bavili su se ulogom obrazovanja novinara u tranzicijskim demokracijama središnje i istočne Europe, potkrijepljenom primjerima iz prakse. Domagoj Bebić i Marijana Grbeša usmjerili su se na e-demokraciju i načine njezina mjerenja, posebno se osvrnuvši na model koji je ustanovio Europski centar političkih tehnologija. Katarina Larisa Ham govorila je o aktivnoj suradnji između PR-a i stručnjaka zaduženih za odnose s javnošću u tvrtkama i novinara te suvremenim načinima njihove komunikacije.

Izlaganje Ratimira Kvaternika bilo je posvećeno novim pristupima računalnoj pismenosti i educiranju novinara i drugih stručnjaka za rad s računalima. Problemima

informatičke pismenosti bavila su se i izlaganja Nine Lipljin koja je govorila o informacijskoj pismenosti u kontekstu bolonjskog procesa, te Nade Zgrabljic koja je predstavila UNESCO-v projekt *Media Literacy* kao temeljni sadržaj i okruženje društva znanja. Hrvoje Stančić analizirao je troškove digitalne pohrane, dok je Jasenka Zajec govorila o elektroničkim publikacijama i njihovom arhiviranju u knjižnicama, ponajviše na primjeru Digitalnog arhiva mrežnih publikacija (DAMP) razvijenoga u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Ervin Šilić je u izlaganju *From Presentation to Virtual Reality* prikazao različite vrste prezentacija kulturnih ustanova i sadržaja razvijenih u tvrtki Novena, specijaliziranoj za multimedijalne projekte koji uključuju virtualne panorame i šetnje galerijama, muzejima ili cijelim gradovima.

U sklopu programa konferencije, sudionici su posjetili otok Koločep na kojemu su se upoznali s projektom *Kalamota*. Njegova realizacija počela je osnivanjem ustanove Otok znanja koju je predstavio njezin ravnatelj Domagoj Račić. Tijekom dosadašnjeg rada na projektu, dogovoreno je preseljenje poslovanja odabranih informatičkih tvrtki na otok, te je uspostavljena suradnja s obrazovnim, znanstvenim i poslovnim subjektima. Namjera je Otoka znanja omogućiti sudionicima obrazovnih procesa i znanstvenih istraživanja idealne uvjete za rad, stvarati i provoditi obrazovne programe namijenjene širokom krugu korisnika te istodobno ulagati u kvalitetu života na samom otoku.

Završni dio konferencije bio je posvećen znanstvenom programu *Izvori za hrvatsku baštinu i hrvatski europski identitet* voditelja Damira Borasa. U okviru programa djeluje nekoliko različitih projekata s područja društvenih znanosti nositelji kojih su Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski leksikografski zavod, Hrvatski državni arhiv te brojni stručni suradnici. Posebno su predstavljeni projekti *Hrvatska rječnička baština i hrvatski europski identitet* Damira Borasa, *Jezici u dodiru* Zrinke Glovacki-Bernardi i *Izvori za novovjekovnu hrvatsku povijest* Hrvatskoga državnog arhiva.

Vlatka Lemić